

**SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA NR 1
IM. STANISŁAWA WIECHOWICZA
W KRAKOWIE**

PROGRAM NAUCZANIA
dla
SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA

PRZEDMIOT GŁÓWNY - PERKUSJA

Opracowany przez mgr Pawła Mielcarka
Nauczyciela klasy perkusji

Spis treści

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie muzyk

Cele kształcenia

Treści programowe

Metody nauczania

Materiał nauczania-cykl czteroletni

Materiał nauczania-cykl sześćioletni

Wymogi egzaminacyjne – cykl czteroletni

Wymogi egzaminacyjne – cykl sześćioletni

Uwagi do działu kształcenia zespołowego

Kryteria ocen

Efekty kształcenia po zakończeniu nauki

Zajęcia edukacyjne dla przedmiotu głównego – perkusja – realizowane są zgodnie z podstawami programowymi kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego na podstawie art. 32a ust. 4 i art. 22 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 , z późn. zm.). Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014r. opublikowano Dz. U. z 2014 r. poz. 785

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie muzyk

Kształcenie w zawodzie muzyk obejmuje dwa etapy edukacyjne (okresy kształcenia o wyróżnionych celach), stanowiących całość dydaktyczną:

- 1) pierwszy etap edukacyjny obejmuje kształcenie w szkole muzycznej I stopnia lub ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia;
- 2) drugi etap edukacyjny obejmuje kształcenie w szkole muzycznej II stopnia lub ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia, w specjalnościach:
 - a) instrumentalistyka,
 - b) instrumentalistyka jazzowa,
 - c) lutnictwo,
 - d) rytmika,
 - e) wokalistyka,
 - f) wokalistyka jazzowa,

Cele kształcenia – wymagania ogólne

1. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

Uczeń zdobywa teoretyczną wiedzę, niezbędną do realizacji zadań muzycznych oraz obsługi instrumentów.

2. Kształcenie umiejętności gry na instrumencie

Uczeń kształci umiejętność zachowania prawidłowej postawy przy instrumencie oraz technikę gry w celu poprawnej realizacji zadań na instrumencie.

3. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad utworem

Uczeń nabywa i rozwija umiejętność świadomego ćwiczenia oraz korekty własnych błędów.

4. Przygotowanie do udziału w życiu artystycznym oraz występów publicznych

Uczeń aktywnie uczestniczy w kulturze, różnych formach życia muzycznego szkoły i poza szkołą.

Cele kształcenia – wymagania szczegółowe

1. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) zdobywa podstawową wiedzę na temat historii instrumentów perkusyjnych, ich budowy, pochodzenia i roli;
- 2) posiada podstawową wiedzę dotyczącą użytkowania i konserwacji instrumentarium, np.: wymiany membrany oraz jej strojenia, przygotowania instrumentu do bezpiecznego transportu;
- 3) zna nazwy wybranych instrumentów w podstawowych językach nowożytnych.

2. Kształcenie umiejętności gry na instrumencie

Uczeń;

- 1) przyjmuje prawidłową postawę przy poszczególnych instrumentach, uwzględnia specyfikę każdego z nich;
- 2) zna prawidłowe zasady posługiwania się aparatem gry na poszczególnych instrumentach;
- 3) prawidłowo wydobywa dźwięk na instrumentach, uwzględnia ich specyfikę, barwę i teksturę;
- 4) prawidłowo odczytuje tekst muzyczny oraz wykonuje łatwy utwór a'vista;
- 5) posługuje się podstawowymi technikami gry na instrumentach perkusyjnych z uwzględnieniem:
 - a) umiejętności gry tremolo naprzemiennego na membranofonach i idiofonach,
 - b) umiejętności gry techniką klasyczną i rudymenarną w grze na werblu,
 - c) podstawowej umiejętności gry techniką 4-pałkową (do wyboru)- tradycyjną, H. Lee Stevensa lub G. Burtona- na wibrafonie lub marimbie, w zależności od rozwoju fizycznego ucznia,
 - d) pedalizacji oraz innych technik tłumienia na wibrafonie,
 - e) umiejętności strojenia kotłów;
- 6) uczeń realizuje różne formy muzykowania zespołowego:
 - a) gra z akompaniamentem,

- b) gra w perkusyjnych zespołach kameralnych – klasycznych, marszowych lub batucadzie,
- c) gra w mieszanych zespołach kameralnych lub orkiestrze;
- 7) uczeń zapoznaje się z literaturą perkusyjną w zakresie:
 - a) wybranych etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej i z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych instrumentów,
 - b) wybranych utworów na instrumenty perkusyjne – solo i z akompaniamentem,
 - c) wybranych utworów kameralnych;
- 8) uczeń realizuje różnorodne formy swobodnej improwizacji na różnych instrumentach lub zestawach instrumentów.

3. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad utworem

Uczeń:

- 1) zna notacje właściwe dla poszczególnych instrumentów;
- 2) samodzielnie odczytuje tekst nutowy;
- 3) dąży do osiągnięcia wyznaczonego celu;
- 4) definiuje problem;
- 5) wykorzystuje nowoczesne technologie w celu skorygowania własnych błędów: mertonom, nagrania audio-video;
- 6) zna i stosuje różne formy zapamiętywania utworu;
- 7) realizuje zgodnie z zapisem metrykę, agogikę i dynamikę;
- 8) realizuje frazę muzyczną nakreśloną przez nauczyciela.

4. Przygotowanie do udziału w życiu artystycznym oraz występów publicznych

Uczeń:

- 1) stosuje sposoby koncentracji przed występem i w trakcie koncertu;
- 2) dba o wygląd osobisty;
- 3) przygotowuje i ustawia instrumenty na estradzie;
- 4) dokonuje krytycznej oceny prezentacji;
- 5) uczestniczy w życiu kulturalnym.

Metody nauczania

Nauczanie indywidualne to specyficzna forma pracy z uczniem. Umożliwia dostosowanie metod nauczania do możliwości intelektualnych, technicznych ucznia, a także do jego wieku. Pozwala na osiągnięcie lepszych efektów pracy niż lekcje zbiorowe. Najważniejsze z metod to:

- omówienie nowego problemu lub nowego materiału
- demonstracyjna forma przedstawienia prawidłowego wykonania omawianego problemu lub materiału
- demonstracyjne i werbalne przedstawianie zasad prawidłowych nawyków wykonawczych (prawidłowego dźwięku, interpretacji, strony technicznej utworu)
- przedstawienie przez nauczyciela sposobów pokonywania nowych problemów technicznych i interpretacyjnych .

Bardzo ważnym aspektem związanym z nauką gry na instrumencie jest dobór odpowiedniego programu, który będzie dostosowany do aktualnych możliwości technicznych ucznia. Oczywiście jest to, że wybrany utwór nie może być „poza zasięgiem” jego możliwości. Dobór programów musi odbywać się stopniowo w miarę indywidualnego rozwoju uczącego się. Oczywiście w przypadku uczniów wyjątkowo zdolnych program może być dobrany „na wyrost”, co z pewnością wpłynie mobilizująco na ucznia zdolnego i skłoni go do bardziej wytężonej pracy.

Podstawową metodą nauczania jest prezentacja wykonywanego materiału przez nauczyciela. Poprzez swoją grę przekazuje on określony sposób wykonania utworu. Nie ma lepszej metody niż prezentacja instrumentalna nauczyciela. Relacja mistrz-uczeń jest jedną z najlepszych metod nauczania, ponieważ kształtuje ona zarówno osobowość ucznia, jaki i jego muzykalność.

Materiał nauczania

Cykl czteroletni

Klasa I

Zadania techniczno - wykonawcze

- przedstawienie uczniowi podstawowych wiadomości z zakresu historii poszczególnych instrumentów perkusyjnych
- zapoznanie z budową instrumentów oraz sposobami pielęgnacji
- zachowanie prawidłowej postawy podczas gry na instrumencie
- prawidłowe ułożenie dłoni i nadgarstków i ramion
- technika wydobywania dźwięku na poszczególnych instrumentach
- zapoznanie z podstawowymi wartościami nut
- wypracowanie umiejętności rozróżniania poszczególnych stopni dynamicznych

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Poznanie technik niezbędnych do opanowania podstaw gry na instrumencie. Etiudy lub ćwiczenia w metrach 2/4, 3/4, 4/4, zawierające następujące grupy rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.
ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże w tonacjach dur i moll, do czterech znaków przykluczowych. Proste etiudy oparte o gamy w tonacjach C - dur, G - dur, a - moll, e – moll. Łatwe utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły	Etiudy lub ćwiczenia w prostych dwudzielnym, lub trójdzielnym metrach oparte o wartości takie jak: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo
 E. Kopetzky- Szkoła gry na werblu
 J.Stojko - Szkoła gry na instrumenty perkusyjne
 N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły

Program przesłuchania promocyjnego

Werbel etiuda

Marimba lub ksylofon wybrana gama durowa do 4 znaków przykluczowych, etiuda oraz utwór wykonany z pamięci z towarzyszeniem fortepianu
 etiuda lub prosty utwór na dwa kotły lub zestaw perkusyjny

Klasa II

Zadania techniczno - wykonawcze

- kształtowanie dźwięku
- doskonalenie techniki gry na poszczególnych instrumentach
- stopniowanie dynamiki
- nauka czytania a vista
- rozwijanie umiejętności gry na pamięć i z akompaniamentem
- wprowadzanie do gry akcentów

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Poszerzenie zakresu wykonywanych ćwiczeń technicznych o wybrane „rydymenty”, oraz zagadnienia związane tematyką tremola Ćwiczenia lub etiudy w metrach dwudzielnym lub trójdzielnym . Zakres przerabianego materiału powinien obejmować poznane wcześniej wartości rytmiczne i być poszerzony o takie wartości, jak ósemki, szesnastki, triole ósemkowe lub szesnastkowe, a także

	zawierać fragmenty tremola oraz zróżnicowaną dynamikę.
Ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże w tonacjach dur i moll. Etiudy oparte o gamy i pasaże, lub inne etiudy dostosowane do możliwości wykonawczych ucznia. Utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły (i, lub) zestawy multipercussion	Etiudy lub ćwiczenia wykonywane na dwóch kotłach uwzględniające poznane wartości rytmiczne. Łatwe ćwiczenia wykonywane na różnych instrumentach perkusyjnych.
Wibrafon	Wykonanie łatwego utworu zawierającego dwudźwięki. Opanowanie właściwego sposobu operowania pedałem.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo
 K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 M. Tavernier - Szkoła gry na werblu
 N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 S. Feldstein – Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 N.Rosauo-10 Beginning studies for multiple percussion
 Łatwe utwory solowe i z akompaniamentem fortepianu

Program przesłuchania półrocznego

Gamy durowe lub mollowe do 4 znaków przykluczowych, pasażew
 przewrotach, tercje oraz oktawy, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę) kotły
 (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany
 z pamięci.

Program przesłuchania promocyjnego

Gamy durowe lub mollowe do 4 znaków przykluczowych, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę) kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Klasa III

Zadania techniczno - wykonawcze

- kształtowanie długich dźwięków poprzez doskonalenie techniki gry tremolo
- wyrabianie biegłości technicznej
- stopniowanie dynamiki
- czytanie a vista
- rozwijanie umiejętności gry na pamięć, zespołowej i z akompaniamentem
- sposoby wykonywania ozdobników – obiegniki, tryle
- doskonalenie umiejętności interpretacji utworu zgodnie z jego budową formalną
- rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- umiejętność gry pod kierunkiem nauczyciela w prostych formach muzykowania zespołowego
- rozwijanie umiejętności koncentrowania się pokonywania tremy
- umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Ćwiczenia i etiudy zawierające takie zagadnienia tematyczne jak: tremolo , akcenty, przednutki. Realizowany materiał może zawierać utwory oparte o techniki rudiments.
Ksylofon lub marimba	Wybrane gamy i pasaże w tonacjach dur, moll (harmoniczne i melodyczne) Etiudy na dwie lub cztery pałki (marimba). Utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły	Etiudy, ćwiczenia na trzy lub cztery kotły.
Wibrafon	Utwór na dwie lub cztery pałki(dwudźwięki, trójdźwięki, czterodźwięki). Doskonalenie techniki operowania pedałem.
Zestaw instrumentów perkusyjnych	Zestaw kilku instrumentów perkusyjnych.

	Rozwijanie techniki gry na zestawach multipercussion.
--	---

Literatura

K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 S. Fink – etiudy na werbel
 E.Shole – The roll
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 S. Feldstein - Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 N. Živkovicz – wybrane utwory na marimbę i wibrafon
 S. Joplin – Entertainer
 J.S.Bach – Badineri
 G. Bizet – Carmen uwertura
 W.Schluter – Zbiór utworów na wibrafon
 I inne o podobnym stopniu trudności

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchania półrocznego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę), kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Program przesłuchania promocyjnego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimba lub wibrafon), kotły (zestaw multipercussion), utwór z akompaniamentem wykonany z pamięci.

Dział muzykowania zespołowego

Program przesłuchania półrocznego

Etiudy na werbel, kotły oraz instrument melodyczny
Utwór z akompaniamentem
Gamy durowe i molowe do czterech znaków
Duet lub trio na melodycznym instrumencie

Program przesłuchania promocyjnego

Etiudy na werbel, kotły lub zestaw multipercussion oraz instrument melodyczny
Utwór z akompaniamentem
Gamy durowe i molowe do czterech znaków
Duet lub trio na melodycznym instrumencie
Duet lub trio partia werbla

Klasa IV

Zadania techniczno - wykonawcze

- doskonalenie wrażliwości na estetykę brzmienia
- wypracowywanie zaawansowanych technik gry
- zwracanie uwagi na odpowiedni kształt wydobywanego dźwięku
- stopniowanie dynamiki
- nauka czytania *a vista*
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej, z pamięci oraz z akompaniamentem
- nauka realizacji ozdobników, rudimentów, tremola dociskowego i akcentów
- rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów
- doskonalenie umiejętności interpretacji utworu zgodnie z jego budową formalną
- rozwijanie umiejętności samooceny
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres materiału
Werbel	Utwory solowe, bądź z akompaniamentem fortepianu zawierające następujące zagadnienia: a. zmiany tempa, lub metrum b. tremolo c. przednutki pojedyncze, podwójne (lub innego rodzaju ozdobniki) d. uderzenia akcentowane e. zmiany dynamiczne
Instrumenty melodyczne ksylofon marimba lub wibrafon	Gamy i pasaże we wszystkich tonacjach, etiudy oraz utwory wykonywane dwupałkową i czteropałkową techniką gry. Utwory z akompaniamentem fortepianu,
Kotły	Ćwiczenia lub etiudy na trzy lub cztery kotły.
Zestaw perkusyjny	Dowolny zestaw instrumentów perkusyjnych na którym uczeń wykonuje swoją partię solo lub z akompaniamentem fortepianu.

Literatura

K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 S. Fink – etiudy na werbel
 E.Shole – The roll
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 S. Feldstein – Utwory na zestawy multipercussion
 N. Rosauo – Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 N. Živkovicz – wybrane utwory na marimbę i wibrafon
 N. Rosauo zbiór utworów na marimbę i wibrafon
 S. Joplin – Entertainer
 J.S.Bach – Badineri
 G. Bizet – Carmen uwertura
 E.Asabuki – Water drops
 W. A. Mozart – Marsz turecki
 W.Schluter – Zbiór utworów na wibrafon

N. Rosauero zbiór utworów na marimbę i wibrafon
I inne o podobnym stopniu trudności

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchań

W tym cyklu kształcenia obowiązuje jedno przesłuchanie dopuszczające do przesłuchania promocyjnego.

Przesłuchanie dopuszczające:

10 gam durowych i molowych (dwie wybrana przez komisję) pasaże w przewrotach, pochody interwałowe tercji i oktaw
Utwór na melodyczny instrument z akompaniamentem fortepianu i utwór solowy w technice czteropałkowej.
Etiudy na werbel rudymmentowy i werbel klasyczny, kotły i zestaw multipercussion.

Przesłuchanie promocyjne:

Etiudy na: werbel, kotły, lub zestaw multipercussion, utwór z towarzyszeniem fortepianu, utwór solowy na dowolny instrument melodyczny wykonany techniką czteropałkową. Utwór werblowy z akompaniamentem
Przesłuchanie przeprowadzane jest w formie otwartej dla publiczności.

Dział muzykowania zespołowego

Program przesłuchań

W tym cyklu kształcenia obowiązuje jedno przesłuchanie dopuszczające do przesłuchania promocyjnego.

I przesłuchanie dopuszczające:

5 gam durowych i molowych (w tym jedna wybrana przez komisję) pasaże, pochody interwałowe tercji i oktaw
Etiudy na: werbel, ksylofon (marimba), kotły (zestaw multipercussion)

Przesłuchanie dopuszczające:

5 gam durowych i molowych (w tym jedna wybrana przez komisję) pasaże w przewrotach, pochody interwałowe tercji i oktaf

Etiudy na: werbel, ksylofon (marimba), kotły (zestaw multipercussion)

Utwór na ksylofon lub marimbę z akompaniamentem, utwór solowy na wibrafon

Przesłuchanie promocyjne:

Etiudy na: werbel, kotły, lub zestaw multipercussion, utwór z towarzyszeniem fortepianu, utwór solowy na dowolny instrument melodyczny wykonany techniką czteropałkową.

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon lub czteropałkowej- marimba, wibrafon, a drugi na werblu w technice rudymenowej lub klasycznej.

Przesłuchanie przeprowadzane jest w formie otwartej dla publiczności.

Materiał nauczania**Cykl sześcioletni****Klasa I****Zadania techniczno-wykonawcze**

- poznanie zasad prawidłowego posługiwania się aparatem gry na poszczególnych instrumentach;
- poznanie historii, budowy, zasad pielęgnacji instrumentu
- zachowanie prawidłowej postawy podczas gry
- właściwe ułożenie dłoni i nadgarstków
- sposób wydobywania dźwięku
- poznanie nazw wybranych instrumentów w podstawowych językach nowożytnych.

Materiał do realizacji

Instrument	zakres wykonywanego materiału
Werbel	Poznanie technik niezbędnych do opanowania podstaw gry na instrumencie. Etiudy lub ćwiczenia w metrach 2/4, 3/4, 4/4, zawierające następujące grupy rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.
ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże w tanacjach dur i moll, do trzech znaków przykluczowych. Proste etiudy oparte o gamy w tonacjach C - dur, G - dur. Łatwe utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły	Etiudy lub ćwiczenia wykonywane na dwóch kotłach w prostych dwudzielnych metrach oparte o wartości takie jak: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo

E. Kopetzky - Szkoła gry na werblu

J.Stojko - Szkoła gry na instrumenty perkusyjne

N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon

M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach

W. Skowera – Etiudy na kotły

Łatwe utwory solowe z towarzyszeniem fortepianu.

Program przesłuchania promocyjnego

Werbel etiuda

Marimba lub ksylofon wybrana gama durowa do 4 znaków przykluczowych, etiuda oraz utwór wykonany z pamięci z towarzyszeniem fortepianu

Etiuda lub utwór na kotły lub prosty zestaw multipercussion.

Klasa II

Zadania techniczno-wykonawcze

- poznanie historii, budowy, zasad pielęgnacji instrumentu
- prawidłowa postawa podczas gry
- właściwe ułożenie dłoni i prawidłowa praca nadgarstków
- wydobywanie dźwięku
- kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- nauka czytania nut *a vista*
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	zakres wykonywanego materiału
Werbel	Poznanie technik niezbędnych do opanowania podstaw gry na instrumencie. Etiudy lub ćwiczenia w metrach 2/4, 3/4, 4/4, zawierające następujące grupy rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.
ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże w tanacjach dur i moll, do trzech znaków przykluczowych. Proste etiudy oparte o gamy w tonacjach C - dur, G - dur, a - moll, e – moll. Łatwe utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły	Etiudy lub ćwiczenia w prostych dwudzielnym, lub trójdzielnym metrach oparte o wartości takie jak: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo
 E Kopetzky - Szkoła gry na werblu
 N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 G. Stone - etiudy na werbel
 Łatwe utwory solowe z towarzyszeniem fortepianu.

Program przesłuchania półrocznego

Gamy durowe lub mollowe do 4 znaków przykluczowych, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę) kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Program przesłuchania promocyjnego

Gamy durowe lub mollowe do 4 znaków przykluczowych, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę) kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Klasa III

Zadania techniczno-wykonawcze

- wyrabianie biegłości technicznej
- nauka czytania *a vista*
- doskonalenie gry na kilku instrumentach
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej, z pamięci oraz z akompaniamentem
- kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Poszerzenie zakresu wykonywanych ćwiczeń technicznych o wybrane „rydymenty”, oraz zagadnienia związane tematyką tremola Ćwiczenia lub etiudy w metrach dwudzielnym, trójdzielnym, lub innych np. 5/8, 5/4, 7/8 (ćwiczenia takie powinny posiadać łatwiejsze wartości rytmiczne i uwzględniać predyspozycje ucznia). Zakres przerabianego materiału powinien obejmować poznane wcześniej wartości rytmiczne i być poszerzony o takie wartości, jak ósemki, szesnastki, triole ósemkowe lub szesnastkowe, a także

	zawierać fragmenty tremola.
Ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże w tonacjach dur i moll. Etiudy oparte o gamy i pasaże, lub inne etiudy dostosowane do możliwości wykonawczych ucznia. Utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły (i, lub) zestawy multipercussion	Etiudy lub ćwiczenia wykonywane na dwóch kotłach uwzględniające poznane wartości rytmiczne. Łatwe ćwiczenia wykonywane na różnych instrumentach perkusyjnych.
Wibrafon	Wykonanie łatwego utworu zawierającego dwudźwięki. Opanowanie właściwego sposobu operowania pedałem.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo
 K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 E. Kopetzky - Szkoła gry na werblu
 N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 S. Feldstein - Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 Łatwe utwory solowe i z akompaniamentem fortepianu oraz proste duety z różnych zbiorów.

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchania półrocznego

Gamy i pasaże w tonacjach do czterech znaków, etiuda na instrument melodyczny oraz utwór z akompaniamentem. Etiudy bądź utwory solowe na werbel i kotły. W zastępstwie utworu wykonywanego na kotłach może być wykonany utwór na zestaw multipercussion.

Program przesłuchania promocyjnego

Werbel etiuda

Marimba lub ksylofon wybrana gama durowa do 4 znaków przykluczowych, etiuda oraz utwór wykonany z pamięci z towarzyszeniem fortepianu
etiuda lub prosty utwór na dwa kotły lub zestaw multipercussion.

Dział kształcenia zespołowego

Program przesłuchania półrocznego

Etiudy na werbel, kotły oraz instrument melodyczny

Utwór z akompaniamentem

Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Duet lub trio- partia werbla

Duet lub trio na melodycznym instrumencie

Program przesłuchania promocyjnego

Etiudy na werbel, kotły lub zestaw multipercussion oraz instrument melodyczny

Utwór z akompaniamentem

Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Duet lub trio -partia werbla

Duet lub trio na melodycznym instrumencie

Klasa IV

Zadania techniczno-wykonawcze

- wyrabianie biegłości technicznej
- kształtowanie dźwięku
- doskonalenie techniki wykonywania tremola dociskowego, przednutek, oraz wybranych rudimentów
- nauka czytania *a vista*
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej, z pamięci oraz z akompaniamentem
- nauka czytania nut *a vista*
- kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Ćwiczenia lub etiudy zawierające takie zagadnienia tematyczne jak: tremolo , akcenty, przednutki. Przygotowany materiał może zawierać utwory oparte o techniki rudiments.
Ksylofon lub marimba	Wybrane gamy i pasaże w tonacjach dur, moll do 4 znaków. Utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły i (lub) zestawy multipercussion	Etiudy, ćwiczenia na trzy kotły. Utwory na kilka instrumentów
Wibrafon	Łatwe utwory na wibrafon. Opanowanie techniki operowania pedałem.
Zestaw instrumentów perkusyjnych	Zestaw kilku instrumentów perkusyjnych. Doskonalenie techniki gry na zestawach multipercussion.

Literatura

M. Jorand - etiudy ze zbiorów Hanon Xylo i Kramer Ksylo
 K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 E. Kopetzky - Szkoła gry na werblu
 N. Živković – Łatwe utwory na ksylofon
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 S. Feldstein – Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 Łatwe utwory solowe i z akompaniamentem fortepianu oraz proste duety z różnych zbiorów.

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchania półrocznego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę), kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Program przesłuchania promocyjnego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimba lub wibrafon), kotły (zestaw multipercussion), utwór z akompaniamentem

Dział kształcenia zespołowego

Program przesłuchania półrocznego

Etiudy na werbel, kotły oraz instrument melodyczny

Utwór z akompaniamentem

Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon a drugi na werblu w technice rudymen- townej lub klasycznej.

Program przesłuchania promocyjnego

Etiudy na werbel, kotły lub zestaw multipercussion oraz instrument melodyczny

Utwór z akompaniamentem

Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon lub czteropałkowej-marimba, wibrafon, a drugi na werblu w technice rudymen- townej lub klasycznej.

KLASA V**Zadania techniczno-wykonawcze**

- wyrabianie biegłości technicznej
- kształtowanie dźwięku
- doskonalenie aparatu gry
- stopniowanie dynamiki
- nauka czytania *a vista*
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej, z pamięci oraz z akompaniamentem
- nauka realizacji ozdobników: przednutek, tremola dociskowego, rudimentów
- kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres wykonywanego materiału
Werbel	Ćwiczenia lub etiudy zawierające takie zagadnienia tematyczne jak: tremolo , akcenty, przednutki. Przygotowany materiał może zawierać utwory oparte o techniki rudiments.
Ksylofon lub marimba	Wybrane gamy i pasaże w tonacjach dur, moll (harmoniczne i melodyczne) Etiudy na dwie lub cztery pałki (marimba). Utwory z akompaniamentem fortepianu.
Kotły	Etiudy, ćwiczenia na trzy lub cztery kotły.
Wibrafon	Utwór na dwie lub cztery pałki (dwudźwięki, trójdźwięki, czterodźwięki).
Zestaw instrumentów perkusyjnych	Zestaw kilku instrumentów perkusyjnych. Doskonalenie techniki gry na zestawach multipercussion.

Literatura

K.Kupiński – etiudy na ksylofon
G. Stone – zbiór etiud na werbel
S. Fink – etiudy na werbel
E.Shole – The roll
W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
W. Skowera – Etiudy na kotły
S. Feldstein - Utwory na zestawy multipercussion
M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
N. Živkovicz – wybrane utwory na marimbę i wibrafon
S. Joplin – Entertainer
J.S.Bach – Badineri
G. Bizet – Carmen uwertura
W.Schluter – Zbiór utworów na wibrafon
I inne o podobnym stopniu trudności

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchania półrocznego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimbę), kotły (lub zestaw multipercussion) utwór z akompaniamentem fortepianu wykonany z pamięci.

Program przesłuchania promocyjnego

Gamy durowe i molowe do 4 znaków, pasaże, etiudy na: werbel, ksylofon (marimba lub wibrafon), kotły (zestaw multipercussion), utwór z akompaniamentem

Dział kształcenia zespołowego

Program przesłuchania półrocznego

Etiudy na werbel, kotły oraz instrument melodyczny
Utwór z akompaniamentem
Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej, drugi na werblu w technice rudymencie lub klasycznej.

Program przesłuchania promocyjnego

Etiudy na werbel, kotły lub zestaw multipercussion oraz instrument melodyczny
Utwór z akompaniamentem

Gamy durowe i mollowe do czterech znaków

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon lub czteropałkowej-marimba, wibrafon, a drugi na werblu w technice rudymencie lub klasycznej.

Klasa VI

Zadania techniczno-wykonawcze

- wypracowywanie techniki gry
- kształtowanie dźwięku
- stopniowanie dynamiki
- nauka czytania *a vista*
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej, z pamięci oraz z akompaniamentem
- nauka realizacji ozdóbek: rudymentów, tremola dociskowego, akcentów i przednutek
- kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- praktyka estradowa (walka z tremą)

Materiał do realizacji

Instrument	Zakres materiału
Werbel	Utwory solowe, bądź z akompaniamentem fortepianu zawierające następujące zagadnienia: f. zmiany tempa, lub metrum g. tremolo dociskowe (uczeń może dodatkowo wykonać utwór zawierający uderzenia typu roll) h. przednutki pojedyncze, podwójne (lub innego rodzaju ozdóbki) i. uderzenia akcentowane

	j. zmiany dynamiczne
Ksylofon lub marimba	Gamy i pasaże we wszystkich tonacjach. Etiudy utrzymane w różnym charakterze (np. jedna etiuda wykonana w szybkim tempie dwoma pałeczkami na ksylofonie, druga etiuda wykonana czterema pałeczkami na marimbie). Utwór z akompaniamentem fortepianu, bądź wykonywany solo (dotyczy to utworów komponowanych głównie na marimbę solo).
Wibrafon	Utwór z akompaniamentem, lub wykonywany solo
Kotły	Ćwiczenia lub etiudy na trzy lub cztery kotły.
Zestaw perkusyjny	Dowolny zestaw instrumentów perkusyjnych na którym uczeń wykonuje swoją partię solo lub z akompaniamentem fortepianu.

Literatura

K.Kupiński – etiudy na ksylofon
 G. Stone – zbiór etiud na werbel
 S. Fink – etiudy na werbel
 E.Shole – The roll
 W. Skowera – 40 ćwiczeń na werbel
 M. Tavernier – Szkoła gry na kotłach
 W. Skowera – Etiudy na kotły
 N. Posauro – wybrane utwory na marimbę i wibrafon
 S. Feldstein – Utwory na zestawy multipercussion
 M. Goldenberg – Utwory na zestawy multipercussion
 N. Živkovicz – wybrane utwory na marimbę i wibrafon
 S. Joplin – Entertainer
 J.S.Bach – Badineri
 G. Bizet – Carmen uwertura
 E.Asabuki – Water drops
 W. A. Mozart – Marsz turecki
 W.Schluter – Zbiór utworów na wibrafon
 I inne o podobnym stopniu trudności

Dział kształcenia indywidualnego

Program przesłuchań

W tym cyklu kształcenia obowiązuje jedno przesłuchanie dopuszczające do przesłuchania promocyjnego.

Przesłuchanie dopuszczające:

10 gam durowych i molowych (dwie wybrane przez komisję) pasaże w przewrotach, pochody interwałowe tercji i oktaf

Etiudy na: werbel, ksylofon (marimba), kotły (zestaw multipercussion)

Utwór na ksylofon lub marimbę z akompaniamentem, utwór solowy na wibrafon

Przesłuchanie promocyjne:

Etiudy na: werbel, kotły, lub zestaw multipercussion, utwór z towarzyszeniem fortepianu, utwór solowy na dowolny instrument melodyczny wykonany techniką czteropałkową.

Przesłuchanie przeprowadzane jest w formie otwartej dla publiczności.

Dział kształcenia zespołowego

Program przesłuchań

W tym cyklu kształcenia obowiązuje jedno przesłuchanie dopuszczające do przesłuchania promocyjnego.

Przesłuchanie dopuszczające:

10 gam durowych i molowych (dwie wybrana przez komisję) pasaże w przewrotach, pochody interwałowe tercji i oktaf

Etiudy na: werbel, ksylofon (marimba), kotły (zestaw multipercussion)

Utwór na ksylofon lub marimbę z akompaniamentem, utwór solowy na wibrafon

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon lub czteropałkowej-marimba, wibrafon, a drugi na werblu w technice rudymentowej lub klasycznej.

Przesłuchanie promocyjne:

Etiudy na: werbel, kotły, lub zestaw multipercussion, utwór z towarzyszeniem fortepianu, utwór solowy na dowolny instrument melodyczny wykonany techniką czteropałkową.

Dwa duety lub tria perkusyjne. Jeden wykonany na instrumencie melodycznym w technice dwupałkowej- ksylofon lub czteropałkowej-marimba, wibrafon, a drugi na werblu w technice rudymenutowej lub klasycznej.

Przesłuchanie przeprowadzane jest w formie otwartej dla publiczności.

UWAGI DO DZIAŁU KSZTAŁCENIA ZESPOŁOWEGO

Zakres przerabianego materiału zawartego w tym dziale obejmuje w początkowej fazie proste formy muzykowania zespołowego w ramach gry w duetach lub triach. W zakres takich form muzykowania wchodzi gra zarówno w ramach tego samego instrumentu, jak i innych instrumentów. ramach tego samego instrumentu, jak i innych instrumentów. Obowiązkiem ucznia działu kształcenia zespołowego jest: uczęszczanie na zajęcia zespołów kameralnych, wybranych przez nauczyciela przedmiotu głównego oraz uczniowie tego działu mają bezwzględny obowiązek uczestniczenia w pracy orkiestry szkolnej.

Kryteria oceniania

Podstawowymi kryteriami ocen jest:

- spełnienie wymagań programowych dla danego roku
- postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych i muzycznych
- opanowanie repertuaru
- systematyczność i pilność ucznia
- wykonanie programu z pamięci

Pracę ucznia ocenia się według następujących kryteriów:

- ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, będący laureatem konkursów i przesłuchań, prezentuje grę bezbłędną muzycznie i technicznie oraz ciekawą artystycznie. Ponadto wykazuje się nienaganną i wzorową postawą w zakresie kultury osobistej oraz poszanowania instrumentów i mienia szkolnego.
- ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który, prezentuje grę bezbłędną technicznie i muzycznie, opanował zakres materiału obowiązujący w danej klasie
- ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował materiał nauczania danej klasy według obowiązującego programu, i prezentuje grę poprawną technicznie i muzycznie
- ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń który, wykonał program z niedociągnięciami muzyczno – technicznymi, intonacyjnymi i pamięciowymi lecz opanował grę na

- instrumencie umożliwiającą postępy w dalszej nauce przy systematycznej pracy,
- ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum programowego w danej klasie, jego wykonanie utworów charakteryzuje się brakami technicznymi – muzycznymi, jednak nie wykluczającymi postępów przy dalszej systematycznej pracy,
 - ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum materiału przewidzianego w programie nauczania danej klasy oraz nie rokuje nadziei na dalszy rozwój muzyczny – artystyczny nawet przy intensywnej pracy

Uczeń wykonuje program egzaminacyjny z pamięci. W przypadku niespełnienia tego wymagania jego ocenę obniża się o jedną notę niżej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ I STOPNIA

Uczeń:

- 1) szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów;
- 2) przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego;
- 3) posiada wiedzę niezbędną do gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym;
- 4) zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju;
- 5) wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań;
- 6) rozwija pasję muzyczną poprzez podejmowanie inicjatyw artystycznych;
- 7) publicznie prezentuje swoje dokonania;
- 8) podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry;
- 9) czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a'vista proste utwory muzyczne;
- 10) wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonywania utworów;
- 11) świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych;
- 12) realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem;
- 13) ocenia jakość wykonywanych zadań;
- 14) pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekty tej pracy;
- 15) integruje się i współpracuje z członkami zespołu;
- 16) buduje relacje oparte na zaufaniu;
- 17) wykazuje się w działaniu aktywną postawą;
- 18) organizuje swoją indywidualną pracę;

- 19) systematycznie rozwija swoje umiejętności;
- 20) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną;
- 21) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 22) jest przygotowany do kontynuowania nauki;
- 23) potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą.